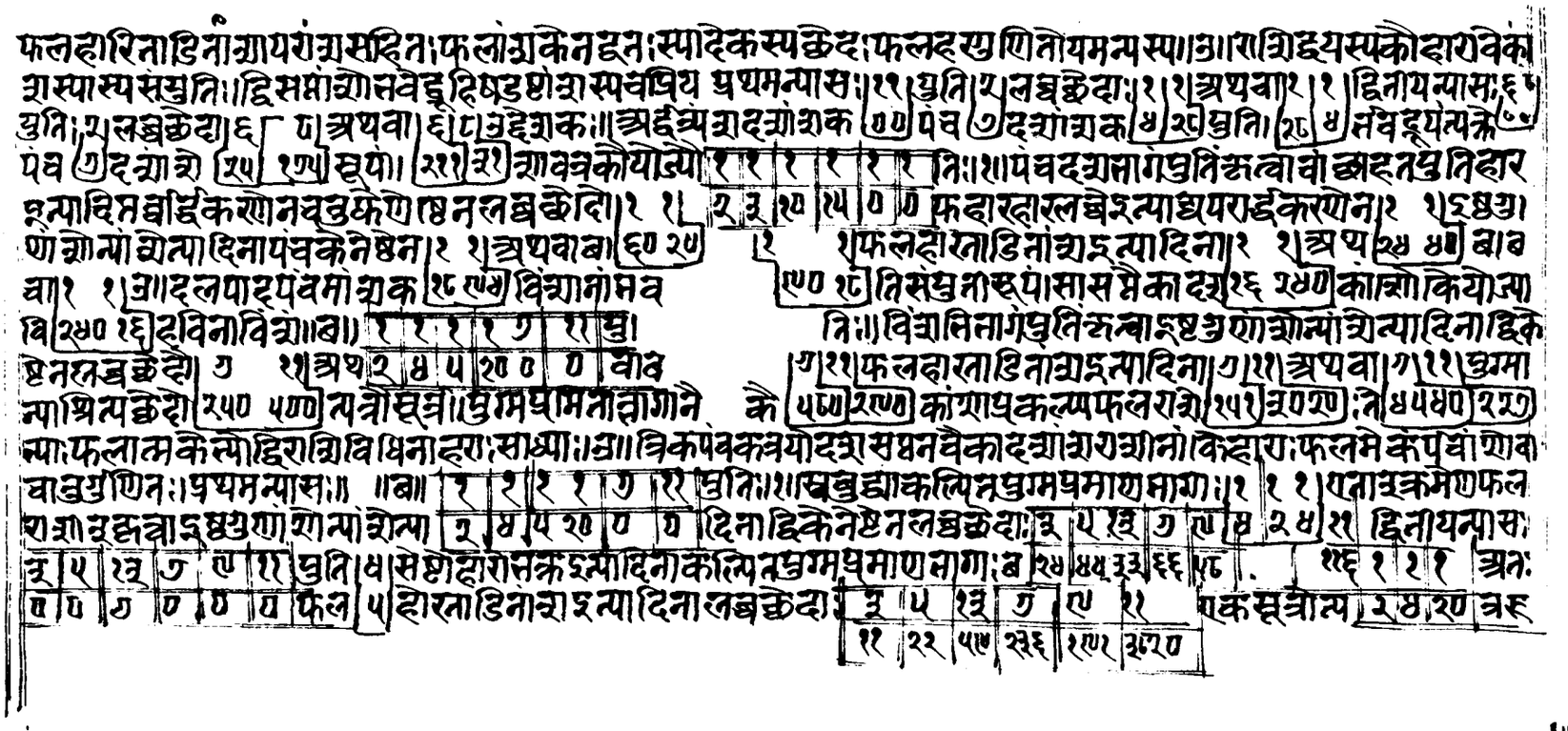

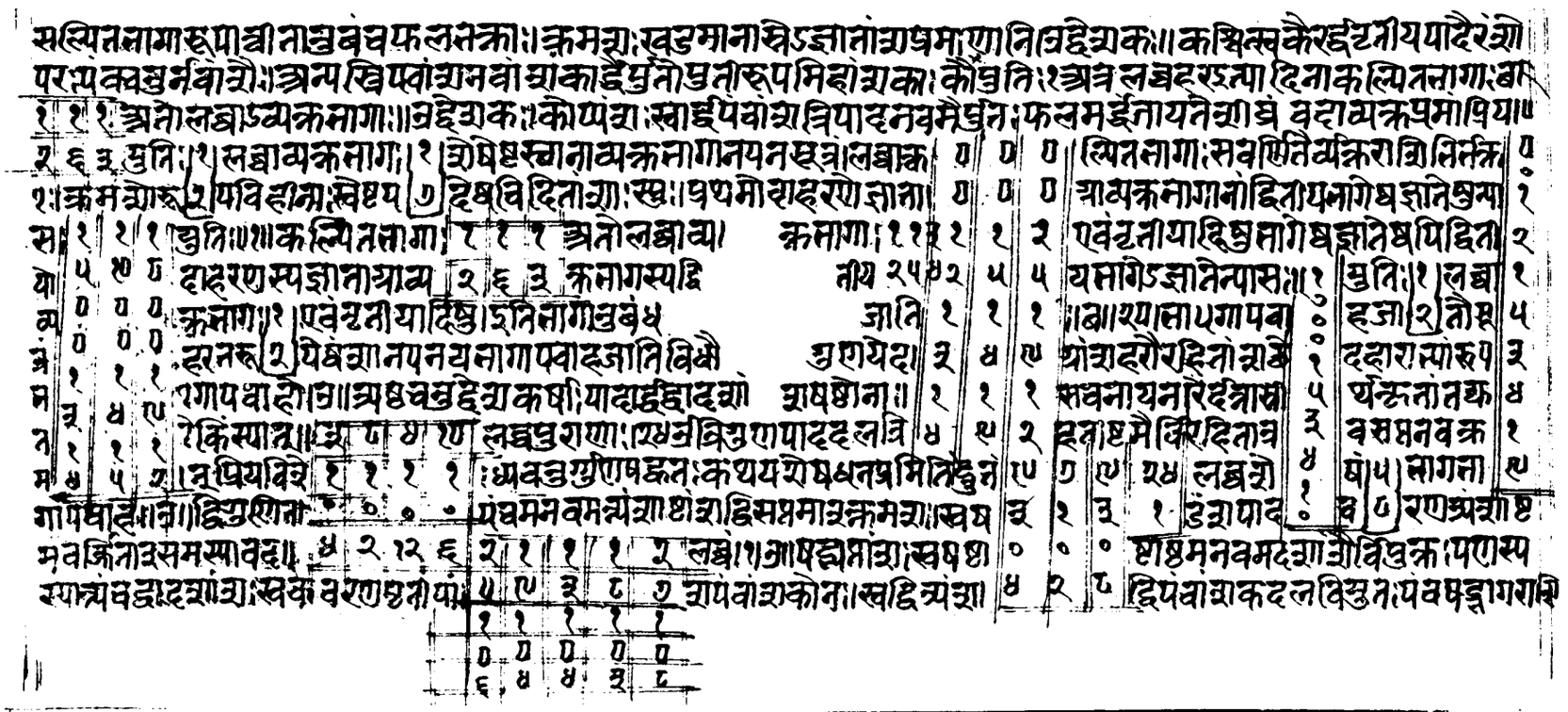

धि॥उद्दिश्याक॥॥मनष्टस्यर्विश्वः शेषपदवधिसंगुणसानो सरसिविहसिनीसिर्वागीदृष्टःकनीहगजा॥१ शेषमूल॥ त्रि॥दृ॥४॥लब्धगजा॥२धनि॥ ऊनितकपदेशेनानाद्रुमषंडमंडितोद्यानो आसीनानोयमिनोमूलनरुमूलयोगघ्नते शेषस्यदृश्यमना शेणमूलनवमोयमूलमष्टोत्रा॥मूल सप्तममूलषष्टोमूलवर्षवमोमूले॥एनेमागा॥काव्यप्रबंधनधर्मधमाणनयविद्याः वादछंदोज्योतिषमंत्रालंकारशास्त्रा॥ द्वादशतपःप्रमा वाद्दश्यनेदृगशास्त्रकुशलविय॥द्वादशभिनयोदृष्टः कियतीमुनिर्वदयतिसमिति॥ मू१ शे१ शे१ मू१ शे१ शे१ मू१ शे१ शे१

संकलितंसखेच्छ्रुद्धि | ग | इ | ध | क्रमेणधनानि॥२५३॥ २५४॥एकवारादिसंकलितधनानयनसूत्रं॥द्वयेकपदोत्तरघातः सरासाण वारो
ऽन्योमुखेनमुत्तरः | उ | २ | ए | घ्नादिकवारोनाप्तपदाद्यंकैर्हतोविन्नं॥पकारोत्तरेणतदेवाह॥वयश्रुणितनिरेकपदसंघ्नक्रसैकवारघ्न
णितेनमुखेनहि | आ | १ | ए | घ्नेकसहितवारोनितदाप्तपदादिकाक्रयुणितंविन्नं॥अत्रोद्देशकः॥एकाद्येकचयेद्विमुखविचयेत्रिव
न्नरूपचये॥पंचपदवर्गगणकंचमेववारादिसंकलितं | ग | प | प | प | क्रमेणैकवारसंकलितधनानि॥१॥४॥१०॥२०॥द्विकवार
संकलितधनानि॥३॥९॥१९॥३५॥त्रिकवारसंकलितध | उ | १ | इ | १ | नानि॥१०॥२५॥४५॥७०॥एवंचतुर्वारादिधनान्यानेतव्या
नि॥आद्युत्तरोत्तरासर्वधनानयनेसूत्रोपन्यासमाः गच्छहत | आ | १ | २ | ३ | रद्विमुखधनमेकोनपदाधयुणचयघ्नपदत्रयविन्नद्वि
न्नद्विरहितपदघ्नमुत्तरोत्तरघ्नपदार्द्धं॥उत्तरचयविन्नस्यानेषांमुत्तरा त्रेसर्वसंकलितंकरणायोगाःस्वस्वप्रियारणगणक
युणनिलयाः॥अत्रोद्देशकः॥द्वित्रिचतुःपंचादिभिश्चयोत्तरचयपद स्युमुखविन्नंचयविन्नंचोत्तरचयविन्नंकिंसर्वसंक
लित | ग | ५ | आदिधनानि॥१०॥उत्तरधनानि॥३०॥उत्तरोत्तरधनानि॥४५॥ सर्वसंकलितधनेछ्ये॥उत्तरोत्तरचयघ्नपदसंकलितधना
नयो | उ | ध | नसूत्रं॥द्विहतेद्विरहितपदधनमुत्तरचययुणितंगच्छयुणि र्नंचद्येकपदार्द्धघ्नंचयमुखघ्नपदसंहतमुत्तरविन्न
स्यां | उ | इ | ३॥उ॥एकद्विकत्रिचतुरादिचयोत्तरचयपदस्यचतुरादिद्विचयेकोत्तरचयघ्नंगच्छस्यघमित्रविन्नमानंकिं | ग | ध | ए
क्रमेणधनं॥१०॥१९॥३५॥उत्तरयोगादागतमुरुषड्चयसंयोगदिवसानयनसूत्रमाह॥उरुषड्चयस्यमुखमुत्तरादिश्चोत्तरयुति | उ | इ | १
श्चयश्चसचेत्तदोत्तरयोगधनपदविधिनायातिद्विपुरुषमितिदिनमानं॥अत्रोद्देशकः॥पंचशतयोजनीमरुद्वयाद्विमुखं | उ | २ | ५
पंचदशद्यागच्छत्येकोन्यश्चत्रिमुखाद्धंचयेनकियद्दिनेऽस्मियोगश्चनयोः॥एकस्यादिः॥१५०॥अन्यस्यादिः॥३॥पनगरद्व | आ | १ | ध
यान्तरयोजनानि॥५०॥मुखद्वयंमुक्तिः॥पंचयद्वयंमुक्तिः॥१०॥गच्छविधानादायोक्तिदिनानि॥१०॥षट्षष्टियोजनोत्तरमेकादिद्वयंचयेन

द्दत्तेनगंनाद्यादिद्विद्वयेनायाद्दत्तरतिपरोसिनद्धतिः कियतिदिने॥एकस्यादिः॥४३॥१॥अन्यस्यादिः॥१५१॥मुखद्वयंमुक्तिः॥२॥द्विचय
मुक्तिः॥४॥पैलाद्यूनयोजनानिः॥६६॥गच्छनिणनाद्यागतसंयोगदिनानि॥५॥निजनिजवित्तद्विनागादिद्वित्रिनागादित्रिद्विनागादिधनाऽन्यव
णिक्लब्धनरत्नमौल्यसंख्यायोवणिक्करस्थितधनानयनसूत्रं॥हीन ५॥धिकनागाद्दत्तियुणद्दारोधिकविहीननिजनिजनागेःसंक्रोवा॥
णिजांनिजकरविन्नस्याद्दत्नमौल्यसंख्यार्यापकारोत्तरेणतदेवाह॥हारोत्तरविशेषाहतिनिजहारोनिजनिजोद्गाहरविशेषेःसंक्रोवनिजो
निजकरविन्नस्याद्दस्यत्नमौल्यसंख्यायां ३॥निजनिजवित्तद्वित्रिचतुःपंचांशाश्चान्यसर्ववैरूप्यधनानि स्वल्पंस्वस्यसखे तद्वैरूपकरस्थवि
न्नपरिमाणंकिं १ १ १ २ वणिक्करस्थितधनानि॥स्था॥१८॥१५॥ १५॥आद्युत्तरगतेरहीनाधिकगतेश्चधुरुषड्चयस्पर्शयोगदिवसानयना
सूत्रं॥मुखरं २ ३ ध ५ हिनाहीनाधिकगमणंद्विगुणं वयेनभक्तं॥श्लोकप्रत्यवदाद्युत्तरणतिहीनाधिकगमनरहितनरयो
गदिनं॥३॥कश्चित्पतिदिनमष्टतित्रिंशद्योजनमपोत्तर स्त्रिनयादिद्वितयोत्तरेणगच्छत्फलयोःसंयोगदिवसपरिमाणं
किं॥लब्धदिवसाः १०॥समुद्रमध्येपक्रिकमेणगच्छ षड्वर्द्धिरेषुवरमादेकैकस्यनारेसत्यन्यपोतकाःस्वसमानधनं
दृद्धतोयेसमानवित्तकानवतीत्यत्रनेषांमूलधनसमानार्थं वनेनसूत्रमाह॥सैकपदमाद्यविन्नंपदघ्नंद्विगुणामकरहितं
तद्दत्रपरितनपोतकस्वपदघ्नमद्यिकदृतिश्चसमविन्नंस्याद्दा॥समुद्रमध्येप॥स्वद्विगुणत्रियुणादिधनसूत्रमाहमुण्डपदमेकंवाद्यधन
तस्तिपदसरूपयुणर्द्धंद्वियुणंचोपरितनविन्नयादसिनिसेकयुणदृतिः समविन्नंत्रनयोरुदाहरणद्वयं॥जलधौकस्मिन्द्वेद्वेपंचषड्
भिर्षपरकेषुवसुद्दतयोर्वैकैककस्यवस्माद्वारेसत्यन्यपोतकाःक्रमशः॥स्वस्वसमंस्वस्वद्विगुणंसद्दत्तिनेवसर्वपतेसमविन्नाः
स्युःस्त्रियाःमूलधनसमधनवदगणितज्ञा १ १ १ १ क्रमेणलब्धमूलधनानि॥८॥१॥२१॥४॥षोडशसमधनानि॥३२॥द्विनायन्यास
॥ २ २ २ क्रमेणलब्धमूलधनानि॥७ १ १ १ १ १ १७॥५५॥समधनानि॥९॥समुद्रमध्येस्वद्विनागादिस्वत्रिनागादिधनसू
१ १ १

Digitized with financial assistance from the Government of Maharashtra on 11 June, 2017

शेषवर्गक्षतिः धनंधनस्यैवंनवेवा धनस्यथथा ॥ ३ ॥ वर्गवर्गः षोडश ॥ ४ ॥ अधिकस्यस्ववर्गेण ॥ ५ पक्षक्षय ॥ ६ ॥ द्विगुणवर्गकरणस्येवंगुणयित्वाधनर्णयोर्घातकरणमितिवचनात् अपनयेत्शेषं ॥ ७ ॥ अयंश्लोकस्यवर्गोनवति नयोधनऋणयो मूलेवर्गमूलेकमात्रकमेणस्वर्णधनऋणस्यनांऋणवर्गस्यमूलेऋणमेवधनवर्गस्यमूलेधनमेवेत्यर्थः ॥ ८ ॥ रूपवर्गराशेः ॥ ९ ॥ मूलंकथंनवेदित्याहः कायामिदमाहाऋणऋणराशेस्वरूपन ॥ १० ॥ निजरूपेणसनःकारणान अवर्गविर्गेननवेत्तस्मान्ऋणराशेवर्गः ॥ ११ ॥ मूलंधनवेत् धनराशेः साकाग्राहणराशेर्मूलंस्यानूत्र नःकारणाद्दणंधनर्णयोर्घातोमूलेस्वर्णेनयोः ॥ १२ ॥ क्रमादिस्युरूर्ध्वाधरावा र्यैरितिमद्रहया ॥ पावकलेखकयोश्च ॥ ॥ क ॥ ॥ श्रीरस्तु ॥ ॥ शुभंभूयात् ॥ वहतां ॥ ॥ जिनशासनं ॥ ॥ छ ॥ ॥ छ ॥ ॥ छ ॥ ॥ छ ॥ ॥ छ ॥

सारसंग्रहगणितशास्त्र

२५